

Évközi 12. vasárnap

Mk 4,35–41

A tengeri vihar

Ennek a történetnek az olvasásakor mindenkit lenyűgöz a vihar nagysága a Genezáreti-tavon. Sokat foglalkoztak a szövegmagyarázók az uralkodó széliránnyal, a csónak helyzetével, azzal, hogy Jézus milyen vánkoson (38. v.) aludt, de kevesebbet azzal a viharral, amely akkor keletkezett a tanítványok lelkében, amikor elállt a szél, és lecsendesedtek az elemek, és nem tudták, ki az, akik velük utazik a csónakban.

A tavon való átkelést Jézus kezdeményezi (35. v.), ez a sajátosság Márk evangéliumára jellemző, mert így kapcsolatot teremthet más részekkel is (5,1.21; 6,45; 8,10), amint más esetekben is a tanítványoknak a hajóban érdekes élményeik lesznek. Jézus galileai működése sok esetben érinti a Genezáreti-tavat, és ezek az elbeszélések a tóparti történetek füzérét alkotják. Az elbeszélés dísztelen, mégis valahogy ebben a történetben az egyszerű kifejezések is új értelmet kapnak. Jézus a „túl partra” invitálja apostolait (35. v.), de a kikötés után lelkükben máshova érkeznek, mint gondolták volna. A felcsapó hullámok (37. v.) a félelem hírnökei és bizonytalan hitük próbái, esetleg a gonoszság hullámainak megtestesítői is lehetnek. Jézus nyugalma valószínűtlenül nagy, nem ébred fel a hánykódó hajóban, pedig mint a történet végéből kiderül „álmában is” mindent tud. Az ébren lévő apostolok egyrészt félnek, másrészt mégiscsak az alvó Jézushoz fordulnak segítségért. Amikor Jézus lecsendesíti a tengert (39. v.), mégis a gyávaságukat kéri számon, és azt hogy nincs hitük (40. v.). Amikor ez megtörténik, akkor „nagy félelem fogta el őket” (41. v.). Már nem a vihartól és a széltől féltek, hanem a közeli másik világtól, amelyet Jézus képviselt, aki parancsolt a szélnek.

Hasonló vihart élt át Jónás, az Isten elől menekülő próféta, de a tenger csak akkor csitult el, amikor a hajósok a tengerbe vetették. A Talmud is tud Istenhez imádkozó zsidó gyerekről, aki elbűvöli a hajósokat hitével és Istenével, aki a viharban is tud segíteni. Ez a történet mégsem vezethető le az említett előzményekből, hanem a tanítványok saját élménye. Jézus először cselekszik, aztán vonja kérdőre az aggódó másutt „kicsinyhitű” tanítványait, akiknek

edzett idegeit igencsak igénybe vette a hánykódó hajó és az éjszaka. Számukra a világ bezárult, a félelem foglyai lettek. A természeti erők nemcsak túlélésüket veszélyeztették, hanem kilátástalanságba is taszították őket.

A történet közepén a 37. versben Jézus szava után beáll a csend. Ez a csend azonban beszédesebb, mint gondolnánk. Az igazi kérdések csak most vetődnek fel. A nagy lelki vihar csak most keletkezik a lelkükben. A keresztény exegéták ezt a történetet az „élet viharaiban” kísértést szenvedő keresztény ember számára született üdvös tanításként értékelték. Tiszteletreméltó Béda (Beda Venerabilis) Jézus alvásában két természetének megnyilvánulását látja: emberként alszik, Istenként pedig megfékezi a vihart. Kálvin szerint a vihar nem véletlenül tört ki, mindent az isteni gondviselés irányított. Rotterdami Erasmus úgy véli, ezt a történetet az Egyházra kell vonatkoztatni, mert ilyesmi akkor történik meg, amikor a pásztorok megfélemednek a feladatukról. K. Barth számára a történet bizonyítja, hogy az Egyház sziklaszilárd alapja Jézus.

Úgy vélem, ez a történet Jézus élményszerű hitoktatásának emléke az Evangéliumban. Az átkelést ő kezdeményezi, az élmény pedig egyedülálló, életre szóló. A zsidó tanítványokat Mesterük olyanra tanítja a félelem és a bizonytalanság iskolájában, az itt lét és a túlvilág partjai között, amelyet sehol másutt nem tanulhattak volna meg. A hit a félelem és a felszabadultság élményén keresztül válik mindannyiunk számára pusztá tanításból életünket meghatározó, megvilágosító élménnyé. Akik ezt átélték, egy életre áldottak neveztek azt a fényes éjszakát, amelyben belépett kétségeik sötétségébe a személyes Isten. Ettől kezdve már csak vele akarnak hajózni, nélküle soha!

A szélvihar imája

Jézus! Amíg te nem jöttél, én voltam a hatalmas és erős. Uralkodtam a környezetemen: a tengeren, az embereken, mindenben. Mely hatalom, állíthatott volna meg? Mindenki tisztelt, mindenki rettegett tőlem. Aztán jöttél, és minden megváltozott. Tudtam létezésedről, sőt láttam, hogy a közelemben vagy. Csakhogy aludtál. Gondoltam így nem hatasz az életemre, de tévedtem. Nekem, akinek eddig senki nem parancsolt, meg kellett hajolnom akaratod előtt. Melletted nem mehettem el úgy, hogy ne változzak. Letörted

büszkeségemet. Fájó tapasztalat volt: lecsendesedni a te szavadra. Mégis valahogy elégedettséggel tölt el ez a fájdalom. Új dolgot tanultam: megtaláltam az örömet a csendességben. Köszönöm ezt neked! Bárcsak hasonlóan történe minden „széltestvérem” életében! Amen.